

Tietoa ja vinkkejä vaaratyypeistä

Fysikaaliset vaarat

Seoksen aiheuttamat vaarat voivat olla erilaisia kuin sen yksittäisten aineosien aiheuttamat. Esimerkiksi syttyvän ja hapettavan aineen seos voi olla räjähtävä. Käytännössä fysikaalisten vaarojen luokitukseen on seuraavat vaihtoehdot:

1. Etsi ne testitiedot, joiden perusteella kuljetusluokitus on tehty, ja käytä niitä CLP-luokituksen määrittelemiseen.
2. Etsi tietoja luotettavista lähteistä ja käytä niitä.
3. Tee tarkoituksenmukaiset testit.

Vaihtoehto 1 perustuu siihen, että kuljetuksessa käytetään vaarahierarkiaa, eli vakavampi vaara voi mennä hierarkiassa vähemmän vakavan vaaran edelle. Näin ei kuitenkaan ole CLP-asetuksessa, vaikka on tilanteita, joissa tätä sovelletaan: esimerkiksi mahdollisesti räjähtävälle aineelle tai seokselle ei tietenkään tule määrätä tehtäväksi syttyvyystestejä. Yleensä tarvitaan varsinaiset testitiedot; pelkkä kuljetusluokitus ei siis riitä.

Vaihtoehtoa 2 voidaan soveltaa ainoastaan yksinkertaisiin fysikaalisiin vaaroihin, kuten nesteiden syttyvyyteen. Luotettavasta lähteestä saatua tietoa leimahduspistestä voidaan käyttää, mutta seoksista sitä on harvoin saatavilla.

Vaihtoehdon 3 osalta saat tarvittavat tiedot CLP-kriteerien soveltamista koskevista ohjeista.

Kun fysikaalisista vaaroista tehdään uusia testejä luokitusta varten, ne on tehtävä asianmukaisen hyväksytyin laatujärjestelmän [esimerkiksi GLP:n] mukaisesti, tai ne on teetettävä laboratorioissa, joissa noudatetaan asianmukaista hyväksyttyä standardia (esimerkiksi ISO 17025). Katso CLP-asetusta koskeva kysymys- ja vastauspari nro 268.

Tietoa ja vinkkejä vaaratyypeistä

Terveydelle aiheutuvat vaarat

Käytännössä terveyteen liittyviä tietoja, jotka koskevat suoraan seoksia, on harvoin saatavilla. Jos oleellista, luotettavaa ja tieteellisesti pätevää tietoa on kuitenkin saatavana, siitä voi olla paljon hyötyä luokituksen määrittämiseen. Esimerkiksi on voitu saada ilmoituksia tapauksista, joissa ihmiset ovat herkistyneet seokselle. Myös tietyt fysikaalis-kemialliset parametrit vaikuttavat terveydelle aiheutuvien vaarojen luokitukseen: seoksen pH-arvo on otettava huomioon syöpymisen ja ärsyttämisen osalta, kun taas kinemaattinen viskositeetti voi olla tarpeen mitata aspiraatiovaaran yhteydessä.

Useimmissa tapauksissa seoksen terveydelle aiheuttamien vaarojen luokittelun on perustuttava seoksen yksittäisistä ainesosista saatavilla oleviin tietoihin. Tiettyjen vaarojen (välitön myrkyllisyys, ihosyövyttävyys/-ärsytys ja vakavan silmävaurion/-ärsytyksen vaara) osalta seos on luokiteltava kumulatiivisuuden periaatteen nojalla: jokaisen yksittäisen aineosan oletetaan vaikuttavan kokonaisvaaraan suhteessa voimakkuuteensa ja pitoisuuteensa. Narkoottisten vaikutusten ja hengitysteiden ärsytyksen osalta kunkin aineen vaikutusta on myös pidettävä kumuloituvana, ellei ole näyttöä siitä, etteivät vaikutukset kumuloidu. Kutakin vaaraa koskevassa luvussa on selostettu ne menetelmät, joilla kokonaisluokitus johdetaan laskemalla vaarojen vaikutus yhteen (CLP-asetuksen liite I, 3.1.3.6; CLP-asetuksen liite I, 3.2.3.3.4; CLP-asetuksen liite I, 3.3.3.3.4; CLP-asetuksen liite I; 3.8.3.4.5).

CLP-asetuksessa useimmat laskelmat eroavat DPD-direktiivissä sovelletuista laskelmista, joten aiempia päätelmiä ei voida käyttää. Tietyissä tapauksissa eritoten välittömän myrkyllisyyden, iho- ja silmä-ärsytyksen sekä lisääntymismyrkyllisyyden pitoisuusrajat ovat nyt aiempaa tiukemmat. Näin ollen aiemmin DPD-direktiivin mukaan luokiteltu seos saattaa nyt saada vakavamman vaaran mukaisen luokituksen. Vaikka seosta ei olisi luokiteltu DPD-direktiivin mukaisesti, se voidaan luokitella CLP-asetuksen mukaisesti. Tarkista tämä huolellisesti.

Tietoa ja vinkkejä vaaratyypeistä

Ympäristövaarat

Ympäristövaaroissa on tällä hetkellä ainoastaan luokka "Vaarallinen vesiympäristölle". Vesieliöihin kohdistuvaa ominaisvaaraa kuvataan sekä välittömän että pitkäaikaisen vaaran perusteella, ja vaaraluokka on jaettu tämän mukaisesti. Välittömän ja pitkäaikaisen vaaran luokituskategorioita käytetään toisistaan riippumatta.

Tavallisesti tietoa seosten myrkyllisyydestä vesieliöille ei ole saatavana. Jos tietoa seoksen myrkyllisyydestä vesieliöille on kuitenkin saatavana, sitä voidaan käyttää luokituksessa. Yleensä valmiin seoksen oikea vaaraluokitus johdetaan aineosa-aineiden luokituksen perusteella. Luokituksessa sovelletaan painotettua yhteenlaskumenetelmää, jossa käytetään M-kertoimia. M-kertoimiin perustuva malli on laadittu, jotta hyvin myrkyllisiä aineita voitaisiin painottaa enemmän seoksia luokiteltaessa. Luokkiin "Välitön myrkyllisyys vesiympäristölle, kategoria 1" ja /tai "Krooninen myrkyllisyys vesiympäristölle, kategoria 1" (katso CLP-kriteerien soveltamista koskevien ohjeiden kohta 1.5.2) luokiteltujen aineiden valmistajien, maahantuojien ja jatkokäyttäjien on annettava nämä kertoimet.

Maahantuojien tai sekoittajien ei tarvitse tuottaa uusia testitietoja määriteltävässä seoksen vaaraluokitusta vesiympäristölle.

Tietoa ja vinkkejä vaaratyypeistä

Vaarallisuus otsonikerrokselle

Jos seos sisältää 0,1 prosenttia ainetta, joka on vaarallinen otsonikerrokselle, seoskin on luokiteltava sellaiseksi.

DPD-direktiivistä otetut ominaisuudet, jotka on merkittävä EUH-lisäausekkein

Tietyt fysikaaliset ja terveyteen liittyvät ominaisuudet, jotka eivät kuuluneet GHS-järjestelmään, otettiin CLP-asetukseen DPD-direktiivistä. Nämä ominaisuudet ja niihin liittyvät EUH-lisäausekkeet on lueteltu CLP-asetuksen liitteessä II olevassa 1 osassa: TÄYDENTÄVÄÄ TIETOA VAAROISTA. Nämä ominaisuudet on muistettava ottaa huomioon vaarojen arvioinnissa.

